

חוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"א-1971 *

שינוי נוסח
והארכת תוקף

1. במקום נוסח תקנות-שעת-חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע), תשל"א-1971, יבוא הנוסח הניתן בתוספת, ותקפן של התקנות בנוסח שבתוספת מאריך בזה עד יום כ"ז בסבת תשל"ג (31 בדצמבר 1972).

תחילה

2. תחילתו של חוק זה מיום א' באלול תשל"א (22 באוגוסט 1971).

תוספת

פרק א': כללי

הברות

1. בתקנות אלה -

י'בעל טובין' - כמשמעותו בפקודת המכס²;

י'הון חוזר' - מטבע חוץ או זכות למטבע חוץ בכל צורה שהיא אשר המפקח התיר את החזקתו כהון חוזר או המוחזק למעשה כהון חוזר;

י'היום הקובע' - א' באלול תשל"א (22 באוגוסט 1971);

י'היטל' - היטל לפי תקנות אלה;

י'המנהל' - מנהל אגף המכס והבלו או מי שהוא הסמיכו לענין תקנות אלה;

י'המפקח' - המפקח על מטבע חוץ, כמשמעותו בתקנה 2 לתקנות ההגנה (כספים), 1941³ (להלן - תקנות המטבע);

י'הקצבה' - רכישת מטבע חוץ אצל סוחר מוסמך;

י'השער החדש' - לגבי כל סוג של מטבע חוץ - שער הקניה בלירות שנקבע לאותו מטבע לראשונה בחזור בנק ישראל אל הבנקים הסוחרים המוסמכים בדבר שערי חליפין של מטבע חוץ (העברות והמחאות) (להלן - חוזר בנק ישראל) ביום הקובע או לאחריו;

י'השער הקודם' - לגבי כל סוג של מטבע חוץ - שער הקניה בלירות שנקבע לאחרונה לפני היום הקובע לאותו מטבע בחוזר בנק ישראל;

י'טובין' - טובין שיובאו לישראל ותמורתם או חלק ממנה שולמו בהקצבה או מתוך מילווה בין-לאומי שקבע המפקח ובמידה שקבע;

* נתקבל בכנסת ביום ג' באלול תשל"א (24 באוגוסט 1971); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 961, תשל"א, עמ' 310.

1. ק"ח 2734, תשל"א, עמ' 1538.

2. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 3, עמ' 39.

3. ע"ר 1941, חוס' 2, מס' 1138, עמ' 1380; ס"ח תשל"א, עמ' 146.

מחזיק, לענין מטבע חוץ – תושב ישראל אשר בישראל או מחוצה לה רכש מטבע חוץ, מחזיק אותו ברשותו או בפיקוחו או שהוא בעל זכות בצורה כל שהיא בישראל או מחוצה לה במטבע חוץ;

מחיר טובין – המחיר המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס כפי שנרשם בלירות ברשימתן שהתיר גובה המכס, ובהעדר רשימתן – במסמך יבוא אחר;

מטבע חוץ – מטבע חוץ כמשמעותו בתקנה 6 לתקנות המטבע, המפורט בתוספת הראשונה; מסירה לצריכה בארץ – כמשמעותה בפקודת המכס;

סוחר, לענין טובין – מי שעסקו או חלק מעסקו ייצור הטובין או מכירתם או שימוש בהם לשם ייצור;

סוחר מוסמך – כמשמעותו בתקנה 3(2) לתקנות המטבע;

פיקוח רשות המכס – כמשמעותו בפקודת המכס.

2. היטל ישולם לאוצר המדינה. תשלום והיטל

פרק ב': היטל מטבע

3. המחזיק הן חוזר ביום הקובע, ישלם עליו היטל מטבע. היטל מטבע על הון חוזר

4. סוחר מוסמך המחזיק ביום הקובע או לאחריו מטבע חוץ שרכש אותו על פי השער הקודם, ואשר על פי דין חייבים בהעברתו ובמכירתו לבנק ישראל, ישלם עליו היטל מטבע. היטל מטבע על יתרות של סוחר מוסמך

5. המחזיק ביום הקובע או לאחריו מטבע חוץ אשר על פי דין חייבים במכירתו לסוחר מוסמך לפי השער הקודם או אשר היו חייבים למכרו לסוחר מוסמך לפני היום הקובע, אך הוא נמכר לפי השער החדש או עדיין לא נמכר, ישלם עליו היטל מטבע. היטל מטבע על יתרות של סוחר מטבע חוץ

6. היטל מטבע על כל יחידה של הון חוזר במטבע חוץ או על מטבע חוץ יהיה בסכום ההפרש בין השער החדש לבין השער הקודם של אותו סוג מטבע. שיעור היטל מטבע

7. היטל מטבע ישולם תוך חמישה עשר יום מהיום הקובע או תוך שלושה ימים מן היום שבו הגיעו לידי החייב בהיטל ההון החוזר או מטבע החוץ שעליהם הוא מוטל, הכל לפי המאוחר יותר. מדידת תשלום היטל מטבע

8. שר האוצר רשאי, בצו, לקבוע כי יידחה המועד של תשלום היטל מטבע, כולו או מקצתו, ורשאי הוא לקבוע בצו הוראות בדבר הערובות אשר על החייב בהיטל המטבע להמציא כדי להבטיח את תשלום היטל המטבע במועד הנדחה. דחיית מועד תשלום היטל מטבע

9. אם עקב מעשה או מחדל בניגוד לתקנה 6 לתקנות המטבע, לא הגיעו ההון החוזר או מטבע החוץ לידי החייב בהיטל מטבע, ישלם החייב ריבית בשיעור 16 אחוזים לשנה מהיום שהיה המועד המוקדם ביותר שבו צריכים ההון החוזר או מטבע החוץ להגיע לידי אילולא המעשה או המחדל האמורים ועד יום תשלומם בפועל. ריבית בשל עיכוב מטבע חוץ

פרק ג': היטל מלאי

10. (א) סוחר שבבעלותו, ברשותו או בפיקוחו נמצאים טובין המפורטים בתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937⁴, שיובאו לישראל ונמסרו לו לצריכה בארץ לפני היום הקובע – אף אם עדיין לא סולקו מפיקוח רשות המכס – ישלם עליהם לאוצר המדינה היטל המורכב משניים אלה (להלן היטל מלאי):

(1) 20 אחוז ממחיר הטובין;

(2) ההפרש בין סך כל סכום המסים שהיו מטילים על הטובין אילו שוחררו ערב היום הקובע מפיקוח רשות המכס כשמחירם לענף דיני המכס מוגדל ב-20 אחוז, לבין סך כל סכום המסים שהיו מטילים על הטובין אילו שוחררו אותו יום כשמחירם אינו מוגדל כאמור; "מסים", לענף זה – מכס, ותשלומי חובה לפי תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958⁵, המשתלמים על טובין כאמור.

(ב) נתקיימו בטובין הנוראות סעיפים 156, 160, 160א, 160ב או 160ג לפקודת המכס או הנוראות תקנות 17 או 18 לתקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה) תשי"ח-1958, יהיה דין היטל, כולו או מקצתו, ששולם לפי הנוראות תקנות משנה (א) (2) כדין מכס או תשלומי חובה לענף אותם סעיפים או תקנות.

11. היטל מלאי ישולם בששה שיעורים חדשיים שווים החל ביום כ"ז בתשרי תשל"ב (15 באוקטובר 1971).

12. (א) לענף חישוב ההיטל על מלאי של כל סוחר לגבי טובין שבכל קבוצה –

(1) היה ההיטל המגיע לגבי טובין שבקבוצה פחות מ-1000 לירות – לא יוטל היטל לגבי הטובין;

(2) עלה ההיטל המגיע לגבי טובין שבקבוצה על 1000 לירות, יזכה סכום ההיטל על הטובין באותה קבוצה בסך 1000 לירות, ובלבד שלא יינתן לסוחר זיכוי כאמור בסכום העולה על 3000 לירות.

(ב) לענף תקנה משנה (א), "טובין שבקבוצה" – הטובין שבכל אחד מפרקים 1 עד 99 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, ולענף זה לא יובא בחשבון סיווגם של טובין לפי פרט מפרטים 1 עד 818.

13. סוחר יהיה פטור מהיטל מלאי לגבי טובין שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי הם היו בבעלותו, ברשותו או בפיקוחו במשך שלוש שנים לפני פריסומן של תקנות אלה או תקופה קצרה יותר, אך רואים אותם באותו ענף מסחרי כמלאי מת.

14. סוחר יהיה פטור מהיטל מלאי לגבי טובין שהוכיח להנחת דעתו של המנהל כי לפני פריסום תקנות אלה עברו בישראל תהליך עיבוד וכן לגבי ציוד שהוא משתמש בו לצורך עסקו ואינו מיועד למכירה.

4. ע"ר 1937, תוס' 1 מס' 714, עמ' 183; ס"ח תשכ"ה, עמ' 118; ק"ת תשל"ל, עמ' 6.

5. ס"ח 268, תשי"ט, עמ' 18.

15. (א) סוחר, בין שהוא חייב בהיטל מלאי ובין אם לאו, ימסור למנהל פרטים, כפי שידרה המנהל, על טובין שיובאו והמשמשים או המיועדים למכירה או לשימוש אחר בעסקיו, לא יאוחר מארבעה עשר יום לאחר פרסום תקנות אלה, וזאת אם דרש ממנו המנהל דרישה אחרת לענין זה.

(ב) הוראה או דרישה כאמור בתקנת משנה (א) תהיה כללית או לסוגים מסוימים של סוחרים או לסוחר מסויים.

(ג) מי שנתחייב בהיטל מלאי והוכיח להנחת דעתו של המנהל שהטובין שעליהם נתחייב אינם בבעלותו, לא יהא חייב בתשלום היטל עליהם אם מסר פרטים עליהם כאמור בתקנת משנה (א) וכן שמם ומענם של הבעלים; אין באמור בתקנת משנה זו כדי לפטור מהיטל מלאי את הסוחר שהוא בעל הטובין האמורים.

(ד) על אף האמור בסעיף 10 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948, וסעיף 17 לפקודת הפרשנות, תהא הוראה או דרישה כאמור בתקנת משנה (א) תקפה אם פורסמה בשלושה עתונים יומיים ותחילתה ביום שנקבע בה.

פרק ד': היטל יבוא

16. בעל טובין, שייבא טובין המפורטים בתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, שעדיין לא הותרו לצריכה בארץ, ותמורתם, כולה או מקצתה, שולמה מהקצבה בשער הקודם או מתוך מילווה בין-לאומי שקבע המפקח ובמידה שקבע, ישלם היטל יבוא בשיעור של 20 אחוז ממחיר הטובין (להלן – היטל יבוא).

היטל יבוא

17. היטל יבוא ישולם לפני סילוק הטובין מפיקוח רשות המכס, וכל עוד לא שולם ההיטל במלואו לא יסולקו הטובין.

מועד תשלום
היטל יבוא

18. היטל יבוא לא יחול על טובין שגרשמו למטרות שטעון או מעבר כאמור בסעיף 62 לפקודת המכס.

פטור מהיטל
יבוא לגבי טובין
בשטעון ומעבר

19. לענין חישוב מס קניה לפי חוק מס קניה (סחורות ושירותים), תשי"ב-1952, על טובין שנתחייבו בהיטל יבוא, לא יבא בחשבון היטל היבוא.

הוראה מיוחדת
לענין חישוב
מס קניה

20. ראה המנהל כי חלק מתמורה על טובין שמוטל עליהם היטל מלאי או היטל יבוא לא שולם עדיין וישולם לספק מהקצבה לפי השער החדש, רשאי הוא להורות כי לענין תשלום ההיטל לא יבא בחשבון אותו חלק מן התמורה המחושב לפי השער החדש.

חלק בתמורה
לפי שער חדש

6. ע"ר תשי"ח, תוס' א' מס' 2, עמ' 1.

7. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 1, עמ' 2.

8. ס"ח תשי"ב, עמ' 344.

פרק ה': פטורים והחזר בהיטל מלאי יבוא

פטורים כלליים

21. מהיטל מלאי ומהיטל יבוא פטורים –

- (1) טובין המיובאים בידי מוסד של ארגון האומות המאוחדות או בידי מוסד של ארגון בינלאומי לסיוע שהכירה בו הממשלה, אם הטובין מיועדים למטרותיהם;
- (2) טובין שנרכשו בידי נציגויות ונציגים של מדינת חוץ לשימושם;
- (3) טובין שיובאו חלף יצוא טובין, ובלבד שהוכח להנחת דעתו של המנהל שבעד הטובין שיוצאו לא נתקבלה הטבה, תמיכה או תוספת אחרת בלירות ישראליות, ואם נתקבלה הטבה, תמיכה או תוספת אחרת כאמור היא החזרה.

22. היה למנהל יסוד להניח שטובין החייבים בהיטל מלאי או בהיטל יבוא נזוקו או שבעודם בפיקוח של רשות המכס אבדו, הושמדו או נעזבו לרשות המכס, יפחית את ההיטל, יחזירו או יפטור ממנו, כולו או מקצתו, הכל לפי הענין.

דחיית היטל
בשל ויתור
על החייקון

23. הודיע הממונה על ההסדרים למנהל כי סוחר שנתחייב בהיטל מלאי או בהיטל יבוא עשה עמו הסדר בקשר לשמירת יציבות מחירים או בקשר למניעת התייקרות או בקשר למצוץ יבוא לשם יצוא, ידחה המנהל את מועד תשלום ההיטל כולו או מקצתו, עד מועד שנקבע בהסדר; הממונה על ההסדרים, בסעיף זה ולהלן – מי ששר המסחר והתעשייה מינהו לכך.

פטור מהיטל
בקיום הסדר

24. נעשה הסדר כאמור בתקנה 23 והודיע הממונה על ההסדרים למנהל כי תנאי ההסדר נתמלאו, יפטור המנהל את החייב מן ההיטל, כולו או מקצתו, כפי שנקבע בהסדר.

תשלום היטל
מאת מפר הסדר

25. לא קיים סוחר את ההסדר, כולו או מקצתו, רשאי הממונה על ההסדרים להודיע על כך לממונה ולסוחר והסוחר ישלם, תוך שבעה ימים מיום שנמסרה לו ההודעה האמורה, את ההיטל שתשלומו נדחה, והוא אם לא ראה שר המסחר והתעשייה להפחית את שיעור התשלום בשל נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת.

זכות לבטל הסכם
או להוסיף היטל

26. הוסכם על מכירתם של טובין במחיר קבוע במטבע ישראלי ולאחר מכן הוטל על המוכר, בשל הטובין, היטל לפי תקנות אלה, רשאי המוכר לחזור בו מן ההסכם זולת אם נקבעה בהסכם הוראה מפורשת אחרת לענין זה או אם הסכים הקונה שיוסף ההיטל על המחיר המוסכם.

החזר או פטור
אינם משנים
שחירות או זיכוי

27. אם על פי הוראות פרק זה החזר לאדם היטל, כולו או מקצתו, או ניתן לו פטור מהיטל, אין בכך כדי להגדיל או להקטין שחרור או זיכוי ממנו לפי תקנה 12.

פרק ו': היטל דלק

הגדרות

28. בפרק זה –

- דלק – הטובין המפורטים בתוספת השניה;
- מחזיק דלק – מי שברשותו או בפיקוחו דלק המשמש או הנועד לשמש לו להספקה, ולרבות יצרן כמשמעותו בחוק הבלו על הדלק, תשי"ח-1958.

29. המחזיק דלק ביום הקובע ישלם עליו היטל דלק בשיעור שנקבע בתוספת השניה בצידו של אותו סוג דלק.

היטל של מחזיק דלק

30. ההיטל לפי פרק זה יסולק עד יום כ"ט באלול תשל"א (19 בספטמבר 1971).

מועד סילוק היטל דלק

31. החייב בתשלום ההיטל לפי פרק זה ימסור למנהל עם דרישתו, אך לא יאוחר מיום ח' באלול תשל"א (29 באוגוסט 1971), רשימת מלאי הדלק שהוא מחזיק ביום הקובע; לא נדרש כאמור, ימסור את הרשימה לא יאוחר מארבעה עשר יום לאחר פרוסום תקנות אלה.

הגשת רשימת מלאי

פרק ז': אגרות נמלים והיטל נמלים

32. כל מונח בפרק זה – כמשמעותו בתקנות הנמלים, תשל"א-1971¹⁰ (להלן – תקנות הנמלים).

הגדרות

33. האגרות המפורטות בתוספת השלישית שישולמו לפי תקנות הנמלים, יוגדלו ב-20 אחוזים.

הגדלת אגרות

34. שיעור אגרת רציף בעד מטעני יצוא לפי סעיף 1 בסימן ב' של חלק ג' לתוספת החמישית לתקנות הנמלים, תוקטן ל-1/1 אחוז למאה.

הקטנת אגרות

35. (א) רשות הנמלים תשלם היטל בשיעור של 6 אחוזים מהאגרות המפורטות בתוספת השלישית, וכן מאגרות רציף בעד מטעני יבוא לפי סעיפים 1 ו-2 בסימן ב' של חלק ג' לתוספת החמישית לתקנות הנמלים.

היטל נמלים

(ב) היטל לפי תקנת משנה (א) ישולם תוך חמישה עשר יום מתום כל חודש שבו שולמו אגרות שבקשר אליהן משתלם ההיטל.

פרק ח': היטל סווארות

36. כל מונח בפרק זה – כמשמעותו בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שכר מקסימלי לשירותי סווארות), תשכ"ב – 1962¹¹ (להלן – צו הסווארות).

הגדרות

37. (א) מי שעוסק בעשיית שירותי סווארות שבעדם נקבע שכר מקסימלי בצו הסווארות, ישלם על השירותים שעשה היטל בשיעור של 6 אחוזים מן השכר המקסימלי שנותן השירות רשאי לקחת לפי צו הסווארות.

היטל סווארות

(ב) ההיטל לפי סעיף קטן (א) ישולם תוך חמישה עשר יום מתום כל חודש שבו ניתן שירות אשר בקשר אליו משתלם ההיטל.

10. ק"ת תשל"א, עמ' 306.

11. ק"ת תשכ"ב, עמ' 1302.

פרק ט': פיקוח על פעילות בנקאית

הגבלה על
הגדלת
ההתחייבויות

38. גיד בנק ישראל רשאי להורות למוסד בנקאי או למוסד כספי, כמשמעותם בחוק בנק ישראל, תשי"ד-1954¹² (להלן - חוק הבנק), לא להגדיל, אם דרך כלל ואם לתקופה מסוימת, את סך כל ההתחייבויות שלקח על עצמו, או לא להגדיל אותן למעלה מן השיעור שקבע הגיד באותה הוראה, והוא רשאי לעשות כאמור דרך כלל או לסוג מסוים של התחייבויות.

סמכות להסיל
קנסות בשל
הגדלת
ההתחייבויות
בנקאיות

39. (א) בהוראה לפי תקנה 38 רשאי גיד בנק ישראל לקבוע כי -

(1) מוסד בנקאי או מוסד כספי חייב לדווח לבנק ישראל על ההתחייבויות לתקופה ובצורה שנקבעו בהוראה;

(2) מוסד בנקאי או מוסד כספי שיחרוג מההגבלות שוטלו עליו בהוראה יהיה חייב לשלם לבנק ישראל קנס בשיעורים שייקבעו ושלא יעלו על 20% לשנה מסכום החריגות.

(ב) גיד בנק ישראל יקבע בצו את שיטת חישוב החריגות, אם דרך כלל ואם לסוגים מסוימים.

סמכות להסיל
קנסות בשל
הגדלת האשראי
הבנקאי

40. (א) נתן גיד בנק ישראל הוראה (להלן - ההוראה) לפי סעיף 53 לחוק הבנק, להגביל אשראי בנקאי או השקעות, רשאי הוא לקבוע בצו כי -

(1) חובה על מוסד בנקאי לדווח לבנק ישראל, במועדים שנקבעו בצו, על האשראי שנתן או על ההשקעות שהשקיע באותם מועדים;

(2) מוסד שחרג מההגבלות שהוטלו עליו בהוראה יהיה חייב לשלם לבנק ישראל קנס בשיעורים שייקבעו ושלא יעלו על 20% לשנה מסכום החריגות.

(ב) גיד בנק ישראל יקבע בצו את שיטת חישוב החריגות, אם דרך כלל ואם לסוגים מסוימים.

התייעצות עם
המועצה

41. על אף האמור בסעיף 53 לחוק הבנק, רשאי יהיה גיד בנק ישראל, ביום תחילת תקנות אלה, לתת הוראה כאמור באותו סעיף ללא התייעצות מראש במועצה.

פגרת בנקים

42. (א) היום הקובע יהיה יום פגרת למוסדות בנקאיים, כמשמעותם בסעיף 2 להוראות בנק ישראל (נכסים נוילים), תשל"א-1971¹³.

(ב) המוסדות הבנקאיים לא יעשו באותו יום פעולות בנקאיות, ולא יפתחו שעריתם; עובד או בעל תפקיד אחר בבנק לא ייכנסו ולא יעשו כל רישום וכתובה בפנקסים ובמסמכים של המוסדות האמורים אלא בנוכחות מי שיש לו הרשאה לפי תקנה 11 לתקנות המטבע ולפי הוראותיו.

12. ס"ח תשי"ד, עמ' 192.

13. ק"ת 2678, תשל"א, עמ' 690.

(ג) על אף האמור בתקנות משנה (א) ו-(ב) מותר לסניפי מוסדות בנקאיים בנמל התעופה לוד או בנמל חיפה לקנות מטבע חוץ מאנשים הנכנסים לישראל ביום הפגרה או למכרו לתושבי חוץ היוצאים ביום הפגרה מישראל וכן למכרו בהקצבה לנסיעות רגילות ולנסיעות עסק של היוצאים באותו יום את ישראל וכן רשאים הם לקבל תשלומים על חשבון מס נסיעות על פי חוק מס נסיעות חוץ, תשי"א-1951.

פרק י': יציבות מחירים

43. בפרק זה -

הדרות

"השר" - שר המסחר והתעשייה וכן כל חבר אחר של הממשלה שהיא מינתה אותו לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;

"יבואן של מצרך" - מי שמייבא מצרך מחוץ לארץ;

"יצרן של מצרך" - אדם העוסק, בין בעצמו ובין על ידי אחרים, בייצורו של מצרך או בשינוי מבחינת הצורה, הטיב או האיקות או מכל בחינה אחרת, או העוסק באריותו או במזיגתו, או המייצר או המגדל תוצרת חקלאית, חיה או דוממה, או גורם לייצורה או לגידולה;

"מחיר" - מחירו של מצרך או שכרו של שירות;

"מחיר יציב" - המחיר שבו נמכר מצרך או נעשה שירות ביום כ"ד באב תשל"א (15 באוגוסט 1971), כולל תנאי מכירתו של המצרך או תנאי עשייתו של השירות ותנאי התשלום בעדו, במועד האמור;

"מכירה" - עסקה במצרך כנגד תמורה, לרבות שכירות או מתן זכות שימוש, לרבות הסכם על עסקה כזאת, בין שיש עמה עשיית שירות ובין אם לאו, ולרבות הצעה למכירה;

"הצעת מכירה" או "הצעת שירות" - לרבות הודעה של אדם, בכל צורה שהיא, על מחיר מצרך או שירות שהוא מוכן או מסכים למכור או לעשות;

"מצרך" - כל ח', דומם או צומח, בין תלוש ובין מחובר, לרבות מים, מחצבים ומבנה או כל חלק ממנו;

"מצרך דומה" או "שירות דומה" - לרבות מצרך שאינו שונה מבחינה מהותית ממצרך מסויים אחר, או שירות שאינו שונה מבחינה מהותית משירות מסויים אחר;

"שירות" - כל שירות לזולת, לרבות עינוג ציבורי כמשמעותו בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, כל ענין הקשור בביטוח וכל עשייה במצרכים למען הזולת, לרבות בניה, ולרבות הצעה לעשות כל שירות כאמור;

"עושה שירות" - לרבות מי שעושה שירות על ידי אחר, ולגבי בניה - לרבות קבלן.

44. לא ימכור יצרן, יבואן או סטונאי מצרך, ולא יעשה שירות, במחיר העולה על המחיר היציב, אלא על-פי היתר לפי פרק זה.

איט - העלות
מחירים על יצרן,
יבואן או סטונאי

45. (א) השר רשאי לקבוע בצו כי אדם אשר תקנה 44 איננה חלה עליו לא ימכור מצרך ולא יעשה שירות במחיר העולה על המחיר היציב, אלא על-פי היתר לפי פרק זה.

איטור העלות
מחירים על
אחרים

(ב) צו לפי תקנה זו יכול להיות לגבי מחירו של מצרך או שירות לפני מתן הנחה המקובלת בעסקאות באותו מצרך או שירות, ויכול להיות לגבי מחיר שלאחר מתן הנחה כאמור.

14. ס"ח תשי"א, עמ' 12.

15. ס"ח תשכ"ח, עמ' 204.

(ג) צו לפי תקנה זו יכול להיות כללי או לאדם מסוים, או לסוג של בני אדם, או לגבי עסק מסוים או סוג של עסקים, או לגבי מצרך מסוים או שירות מסוים, או לגבי סוגים של מצרכים או שירותים.
(ד) צו לפי תקנה זו יכול להיות מוגבל לחלק משטח המדינה.

46. (א) השר או מי שהוא הסמיכו לכך (להלן בפרק זה – הממונה) רשאי להעניק או לא להעניק היתר לענין הוראות פרק זה.

היתר להעלות
מחירים

(ב) היתר יכול שיהיה בתנאים, לרבות תנאים בדבר שיעור ההעלאה.

(ג) על היתר לפי תקנת משנה (א) יחולו הוראות תקנות משנה (ב) עד (ד) לתקנה 45, בשינויים המתאימים לפי הענין.

47. הממונה רשאי לדרוש מכל אדם להגיש לו תחשיב מחיר (להלן – תחשיב) לשם הפעלת סמכויותיו לפי פרק זה, לפי פרטים שיקבע לענין זה.

דרישת תחשיב

48. הממונה רשאי לדרוש מאדם שמסר לו תחשיב כי ימציא לו נתונים נוספים ומסמכים, הדרושים לדעתו לענין התחשיב.

פירטי התחשיב
בסופם

49. המבקש להעלות את מחירו של מצרך או של שירות מעל למחיר היציב יגיש לממונה בקשה מנומקת, בצירוף תחשיב.

בקשה להעלות
מחיר

50. (א) הממונה יאשר את דבר הגשת הבקשה תוך חמישה עשר יום מיום מסירתה לידיו.

אישור הגשת
תבקשה והחלטה
בה

(ב) לא יאוחר מששים יום מיום אישור הגשת הבקשה כאמור בתקנת משנה (א) יתן הממונה למי שפנה לפי תקנה 49 את החלטתו בבקשה; לא ניתנה החלטה כאמור, יהיה המבקש רשאי להעלות את מחיר המצרך או השירות שלגביהם ביקש העלאת מחיר למחיר שלא יעלה על המחיר הנמוך ביותר שאליו ביקש להעלות את המחיר, חאת כל עוד לא הוחלט בבקשתו; דינה של החלטה ביניים, לענין זה, כדן החלטה בבקשה.

51. הממונה רשאי לאשר העלאת עראי של מחיר בשיעור שיקבע, עד לגמר הבירור של הבקשה, בתנאים או בלעדיהם.

העלאת עראי

52. הממונה רשאי לאשר העלאת המחיר, כולה או מקצתה, בתנאים או בלעדיהם, או לדחות את הבקשה.

העלאת מחיר

53. השר רשאי למנות ועדה מייצצת לממונה.

ועדה מייצצת

54. כל מצרך או שירות אשר עליהם חלה תקנה 44 או חל צו לפי תקנה 45 יראו אותם כמצרך או כשירות בר-פיקוח על-פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957¹⁶, ואת המחיר היציב או המחיר שנקבע בהיתר כמחיר מקסימלי שנקבע לפי החוק האמור, והוראות החוק האמור יחולו לפי זה.

תחולת הוראות
חוק הפיקוח על
מצרכים
ושירותים,
תשי"ח-1957

16. ס"ח תש"ח, עמ' 24.

פרק י"א : הוראות כלליות לענין היטלים

55. לענין פרק זה ופרק י"ב –

רשות מוסמכת

הרשות המוסמכת –

- (1) לגבי היטל מטבע – המפקח;
- (2) לגבי היטל מלאי, היטל יבוא והיטל דלק – המנהל;
- (3) לגבי כל ענין הדרוש למילוי תפקידי הממונה על ההסדרים – הממונה על ההסדרים;
- (4) לגבי היטל נמלים והיטל סווארות – מי ששר האוצר מינהו לכך;
- (5) לגבי פרק ט' – המפקח על הבנקים שנתמנה לפי פקודת הבנקאות, 1941¹⁷;
- (6) לגבי פרק י' – הממונה כמשמעותו בפרק האמור.

56. היטל לפי תקנות אלה ישולם על אף האמור בסעיף 62 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959¹⁸.

יבוא לפי חוק לעידוד השקעות הון

57. על גביית היטל תחול פקודת המסים (גביה)¹⁹, למעט סעיף 12 שבה.

גביה

58. (א) רשות מוסמכת רשאית לקבוע בצו, מועדים מאוחרים מהקבועים בתקנות אלה או מועדים נוספים לסילוק היטל, את מקום סילוקו ואת דרכי הסילוק, וכן רשאית היא לקבל מהחייב בהיטל התחייבות לסילוקו וערובה לקיום התחייבות זו.
- (ב) רשות מוסמכת רשאית לדחות למועד אחר, בתנאים הנראים לה, סילוק היטל מלאי או היטל יבוא, כולו או מקצתו.
- (ג) הוראות תקנה זאת אינן חלות על היטל מטבע או היטל יבוא.

סמכות לשנות מועדים לתשלום ודרכי תשלום

59. מי שחייב בהיטל ולא סילק אותו, כולו או מקצתו, במועד שהיה עליו לסלקו, יהיה חייב בתשלום ריבית בשיעור של ששה עשר אחוזים לשנה מהיום שנקבע לסילוק ההיטל עד יום פרעונו בפועל, ולענין הגביה דין הריבית כדן ההיטל.

תשלום ריבית

60. לא סולק היטל מטבע, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות אלה, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק ההיתר, את העברת הבעלות או החזקה בהן החוזר או במטבע החוץ שעליהם מוטל ההיטל.

הקפאה של מטבע חוץ

61. לא סילק סוחר היטל מלאי, היטל דלק או היטל יבוא, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בתקנות אלה, רשאית הרשות המוסמכת לאסור, עד לסילוק ההיטל, את העברת הבעלות או החזקה בטובין שעליהם מוטל ההיטל, וכל עסקה אחרת בהם, או את העברת הטובין ממקום למקום אם הם נמצאים ברשותו של החייב בהיטל או בפיקוחו.

צו הקפאה ותשלום ריבית בהיטל יבוא או היטל מלאי

17. ע"ר 1941, חוט' 1, עמ' 85.

18. ס"ח תשי"ט, עמ' 234.

19. חוקי אי, כרך ב' פרק קל"ז, עמ' 1374.

פרק י"ב: עונשין והוראות שונות

מסירת ידיעות,
מסמכים ותעודות
אחרות

62. החייב בתשלום היטל וכן כל אדם אחר, חוץ מן החסין על-פי כל דין מלמסור עדות לפני בית משפט, חייב, לפי דרישתה של רשות מוסמכת, למסור ידיעות, פנקסים, מסמכים ותעודות אחרות, שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח את ביצוען של תקנות אלה.

קביעת מחיר
מקובל במקרים
מסוימים

63. סולקו טובין מפיקוח רשות המכס לפני היום הקובע אך המסים, כמשמעותם בתקנה 10, משתלמים ביום הקובע או לאחריו, הרי לצורך קביעת אותם מסים יהיה מחירם המקובל כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס מוגדל ב-20 אחוז; "טובין", לענין תקנה זו – לרבות טובין שיובאו לישראל ותמורתם או חלק ממנה שולמו שלא בהקצבה.

עבירות ועונשין

64. (א) מי שעשה אחת מאלה:

- (1) לענין תקנות אלה מסר לרשות מוסמכת ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כחבים בפרט חשוב;
- (2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שנדרש למסרם לפי תקנות אלה;
- (3) הפריע או מנע רשות מוסמכת או אדם הפרעל בשליחות רשות מוסמכת לבצע את סמכויותיהם לפי תקנות אלה;
- (4) עשה מעשה מרמה כדי להתחמק מסילוק היטל שנתחייב בו;
- (5) עבר על הוראה מהוראותיהן של תקנות אלה או על הוראה או תנאי שנקבעו מכוחן,

דינו – מאסר שלוש שנים או קנס 100,000 לירות; אולם אם נעברה העבירה בקשר להיטל מטבע יהיה שיעור הקנס פי שלושה משווי מטבע החוץ לפי השער החדש אשר בקשר עמו נעברה העבירה או 100,000 לירות, ואם נעברה העבירה בקשר להיטל יבוא, היטל מלאי או היטל דלק או בקשר לשמירה על יציבות המחירים – פי חמישה משווי הטובין אשר בקשר אליהם נעברה העבירה או 100,000 לירות, הכל לפי הסכום הגדול יותר.

(ב) נעברה עבירה על תקנות אלה במהלך עסקו של חייב בהיטל בידי פקיד, פועל, שליח, סוכן או בא כוחו של החייב בהיטל, ישא החייב בהיטל באחריות, זולת אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה ושהעבירה נעברה שלא בידעתו.

(ג) נעברה עבירה על תקנות אלה בידי חבר בני אדם, אתראי לעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, זולת אם הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה או שהעבירה נעברה שלא בידעתו.

65. נוכחה רשות מוסמכת כי אדם עבר על הוראה מהוראות תקנות אלה, רשאית היא, כופר בהסכמתו של האדם, לקחת מידו כופר כסף שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שמוותר להטילו בשל אותה העבירה; הוגש כתב אישום על האדם, אין לקבל כופר בשל העבירה כל עוד לא הודיע היועץ המשפטי לממשלה על עיכוב הליכי המשפט.

שמירת דינים

66. הוראות תקנות אלה באות להוסיף על כל דין אחר.

67. שר האוצר ושר המסחר והתעשייה רשאים להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוען של תקנות אלה.

68. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (הסדרים בעקבות שינוי שער המטבע)", תשל"א-1971.

תוספת ראשונה

(תקנה 1)

סוגי מטבע

דולרים של ארה"ב	כתרים גורבניים
דולרים קנדיים	פלורנים הולנדיים
לירות שטרלינג	מרקים גרמניים
דולרים אוסטרליים	מרקים פיניים
רנדים של דרום אפריקה	שילינגים אוסטריים
פרנקים שווייצריים	פרנקים בלגיים
פרנקים צרפתיים	לירות איטלקיות
כתרים דניים	דינרים ירדניים
כתרים שבדיים	

תוספת שניה

(תקנה 28)

מוצר דלק	יחידה	שיעור היטל בלירות
בנוזל 83 אוקטן	ליטר	0.015
בנוזל 94 אוקטן	ליטר	0.02
סולר	1000 ליטר	13.00
סולר בתחנת דלק	ליטר	0.015
סולר מפוצח	1000 ליטר	13.00
דיזל	1000 ליטר	12.50
מזוט קל מיוחד	1000 ליטר	11.50
גז נפט מעובד (כולל הובלה לבית הצרכן והתקנת המכל אך אינו כולל דמי שירות) -		
מכל המכיל 12 ק"ג	מכל	0.52
מכל המכיל 12.5 ק"ג	מכל	0.30
בנוזל בעל נקודת רתיחה מיוחדת המוחזק במחסן החברה המשווקת (להלן - במחסן) -		
בחיפה	ליטר	0.02
מזוט קל במחסן	1000 ליטר	10.00
מזוט כבד	טון מטרי	10.00
מזוט המוחזק במפעל הצורך מזוט כבד מעל 100,000 טון לשנה -		
כבד	טון מטרי	10.00
קל	טון מטרי	11.00
קרוסין	1000 ליטר	20.00
קרוסין	ליטר (בתחנת דלק)	0.02

תוספת שלישית

(תקנה 33)

1. אגרות מגדלור, מינש, עינה, ניתוב ושימוש בספינות גרר לפי סימן ב' בפרק שבעה עשר וחלק א' לתוספת החמישית לתקנות הנמלים.
2. אגרות הוצאת אשפה לפי סימן ג' בפרק שבעה עשר לתקנות הנמלים.
3. אגרות נוסעים וחפציהם לפי סימן י"ד בפרק שבעה עשר לתקנות הנמלים.
4. אגרות שימוש בצידוד לפי סימן ט"ז בפרק שבעה עשר וחלק ה' לתוספת החמישית לתקנות הנמלים.
5. אגרות בעד שירותים המפורטים בסעיף 27 לתוספת החמישית לתקנות הנמלים.

פנחס ספיר
שר המסחר והתעשייה

פנחס ספיר
שר האוצר

גולדה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שור
נשיא המדינה

• • •

Journal of Management Education

[illegible][illegible]

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 278: 1039-1044.